

Osaamista ja verkostoitumista maakunnassa
Outokumpu, 23.11.2009

Korkeakoulujen ja pienyritysten välinen yhteistyö

Ari Koski, Turun yliopisto

Mistä kysymys

- Miten pienyritykset saadaan hyödyntämään korkeakoulujen asiantuntemusta ja palveluja nykyistä tehokkaammin?

tai toisin päin

- Miten tieto olemassa ja hyödynnettävissä olevasta osaamisesta saadaan pienyritysten tietoon?

Miksi pienyritykset

- Valtaosa suomalaisista yrityksistä on pienyrityksiä
- Pienyritykset muodostavat alueellisen elinkeinoelämän selkärangan
- Pienyrityksillä usein isompia polttavampi korkeakouluyhteistyön tarve
- Korkeakoulujen ja yritysten välisen yhteistyön suurimmat haasteet pk-sektorilla

Korkeakoulujen osalta muistettava

- Tarkastelussa näkökulma korkeakoulu-tasolla - yksikkö- ja henkilö-tasolla asiat usein hyvin
- Suurimmat haasteet yliopistoissa
- Yliopistoissa vapaa perustutkimus on kaiken perusta, ja se on turvattava ja resursoitava
- Yliopistoille alueellinen yhteistyö on vain yksi yhteistyön tasoista
- Yritysyhteistyötä tai alueellista vuorovaikutusta ei pidä nähdä ristiriidassa perustutkimuksen tai globaalien tavoitteiden kanssa, vaan annetaan sillekin mahdollisuus
- Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välinen alueellinen yhteistyö - korkeakoulujärjestelmän dualimalli

Hyvät tyypit ratkaisevat

- Innovaatioympäristö, oppiva alue, triple helix, luova talous, tietoyhteiskunta, klusterit jne. Eikö ole kuitenkin niin, että:
 - ”Innovaatio ei ole tekninen prosessi. **Ihmiset luovat innovaatiot ja saavat aikaan tuloksia.** Siksi innovointi on pääosin inhimillinen ja sosiaalinen prosessi. Olennaista on keitä yhteistyöverkostoon kuuluu ja paljonko he haluavat panostaa siihen aikaa, energiaa ja resursseja.” (Stähle & Sotarauta)
- Pelkistäen: Alueellisen innovaatiojärjestelmän keskeisenä tavoitteena tulee olla yrittäjien/yritysten edustajien ja eri alojen asiantuntijoiden välisten kohtaamistilanteiden luominen ja vuoropuhelun mahdollisuuksien edistäminen.
 - Hyvät ja oikeat tyypit jokaisen tapauksen kannalta.

Tarkastelussa

1. Tiedon hallinta korkeakoulujen sisällä ja niiden välillä
2. Tiedon välittäminen/välittyminen korkeakoulujen ja yritysten välillä, eli vuoropuhelu

Ajatuksia Varsinais-Suomesta

- Korkeakoulut seutukunnissa -hanke (2008 - 2011) on turkulaisten korkeakoulujen yhteinen kehittämishanke, jota rahoitetaan Turun yliopiston ja Turun kauppakorkeakoulun konsortiohankkeesta.
- Hankkeessa saavutetut kokemukset ovat synnyttäneet korkeakoulujen yhteisen korkeakoulukumppani-palvelun, joka
 - kokoaa ja tuotteistaa asiantuntemusta ja palveluita
 - välittää tietoa asiantuntijoista ja palveluista
 - auttaa yhteistyön alkutaipaleella
 - herättelee korkeakouluyhteistyön mahdollisuuksiin
- Keskiössä tiivis yhteistyö Varsinais-Suomen seudullisten yrityspalveluiden kanssa (TE-keskus, seudulliset kehittämis- ja yrityspalvelukeskukset ja yritysneuvojat).

Tiedon hallinta korkeakouluissa

- Hyödynnettävissä olevan asiantuntemuksen ja palveluiden kartoitus, osaamisen tuotteistaminen
- Oikeiden tyyppien tunnistaminen
- Korkeakoulukumppani-ryhmä (nimetyt yhteyshenkilöt jokaisesta korkeakoulusta)
- Korkeakoulujen sisällä avainhenkilöitä ja solmukohtia:
 - Innovaatioasiamies
 - T&K-päälliköt, laitosten ja laboratorioiden johtajat, assarit, hyvät tyypit
 - Sidosryhmä-, alumni- ja aluekehityskoordinaattorit
 - Tutkimuspalvelut
 - Rekrytointipalvelut
 - Viestintäyksiköt
- Korkeakoulukumppani.fi – sähköinen eteinen korkeakouluihin
- Tiedonhallintajärjestelmä, korkeakouluGoogle?
- Voiko kaikkea hallita/koordinoida?

Yksi seudullinen välityskanava

- Yhteistyö ja palvelun kehittäminen seudullisten yrityspalveluiden kanssa
 - Korkeakoulujen palvelut samalta luukulta julkisten yrityspalveluiden kanssa, jotta eivät ole irrallaan yrityksille luontaisesta toimintaympäristöstä
 - Yritysneuvojat työskentelevät päivittäin yritysten kanssa ja tuntevat ne
 - Yritysneuvojien valmennus (keskeisiin henkilöihin tutustuminen, korkeakoulupalveluiden esittely, toimintaperiaatteiden ymmärtäminen, laitos- ja laboratoriovierailut jne.)
 - Korkeakouluasiamiestoiminta

- Toki tarvitaan myös suoria yrityskäyntejä
- Tiedotusyhteistyö
 - Yrittäjäjärjestöt
 - Kauppakamarit
 - Ek

Korkeakoulujen yhteinen palvelukanava

- Tarvitaan yksi taho, johon voi aina ottaa yhteyttä asiassa kuin asiassa ja joka ottaa asian hoitaakseen eikä pompota yksiköstä toiseen - puhutaan asiakaspalvelusta.
- Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen asiantuntemus ja palvelut täydentävät toisiaan - yritys löytää vastauksen kysymykseensä yhä useammin.
- Korkeakoulukumppani: yhteistyö- ja välittäjäverkosto, nettisivut ja palvelulupaus (asia selvitetään ja yritys saa vastauksen)

Asiakaslähtöinen palvelukanava

- Yrittäjä ei ensisijaisesti etsi täydennyskoulutuksen kurssia, tuotekehityksen Tekes-hanketta, kehittämisprosessia, korkeakouluharjoittelijaa tms., vaan ratkaisua ongelmaansa tai tukea kehittämisidealleen.
 - Pois silloista ja tietoa kootusti toteuttajasta tai työkalusta riippumatta
 - Ongelma- tai ratkaisukeskeiset internet-sivut
 - Vähän kaikesta tietäviä välittäjiä
- Asiakaslähtöistä palvelua - muista kenelle puhut, mieti mikä on tärkeää
 - Logot, yksiköiden nimet, hienot brosyirit – ovatko oikeasti tärkeitä ja tarpeellisia?
 - Puhu niin, että ymmärretään, ettet nolaa toista – tarvitaan uusia taitoja.
 - Tiivistä hissipuheeksi

Verkostoitumista ja vuorovaikutusta

- Kehittämällä vuorovaikutuksen tapoja ja verkostoitumisen keinoja pystytään edistämään korkeakoulujen ja pienyritysten välistä yhteistyötä ja madaltamaan niiden välistä kynnystä.
- Tarvitaan välittäjähenkilöitä, jotka tekevät jalkatyötä, tunnistavat erilaiset ongelmat ja osaavat linkittää tarpeet ja osaamisen.
 - Näin tutkijoilla, opettajilla ja kouluttajilla jää enemmän aikaa päätyöhönsä ja yhdellä yrityskäynnillä voi selvittää useampikin asia.

Muutoksesta sanottua

”On näet muistettava, että mikään yritys ei ole vaikeampi alkaa, vaarallisempi suorittaa ja epävarmempi tuloksiltaan kuin uuden järjestelmän voimaan saattaminen. Uudistaja näet saa vastaansa kaikki ne, joille vanha olotila on edullinen; ja nekin, joita uusi voisi hyödyttää ovat sen laimeita puolustajia. Tämä penseys johtuu osaksi siitä, että he pelkäävät vastustajia, joilla on tukenaan vanhat lait, osaksi siitä, että ihmiset ovat epäuskoisia eivätkä yleensä luota uudistuksiin ennen kuin pitkällisen kokemuksen jälkeen.”

(Machiavelli, Ruhtinas)

”Hän, joka ei ole koskaan tehnyt virhettä, ei ole koskaan yrittänyt mitään uutta.”

(Albert Einstein)

Ollaan yhteyksissä!

Ari Koski

Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskus

(02) 333 5872 tai 050 329 3620

ari.koski@utu.fi

www.korkeakoulukumppani.fi

Olen kiinnostunut vaihtamaan ajatuksia ja kokemuksia aiheesta. Olisiko halukkuutta säännölliselle benchmarkkaukselle ja tiedonvaihdolle?